# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. A.,** zast. Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 4. 2021, č. j. 29 Az 5/2020 - 51,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

**III.** Odměna a náhrada hotových výdajů Mgr. Ondřeje Fialy, advokáta, se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, **se určuje** částkou 6800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto usnesení.

## Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu., kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2020, č. j. OASM-1101/ZA-ZA11-ZA21-2019, kterým žalovaný vyslovil nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany, odkázal na § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a řízení zastavil dne § 25 písm. i) tohoto zákona. Žalovaný odůvodnil svůj postup tím, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti oproti předchozímu správnímu řízení, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností svého případu a nové skutečnosti neshledal ani správní orgán, nebylo shledáno nic, co by mohlo vést k závěru, že stěžovatel byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy; stěžovatel uvedl zcela shodné motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se do Ruské federace opětovně vrátit jako v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany.

[2] Stěžovatel k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 10. 12. 2019 uvedl, že je státním příslušníkem Ruské federace, národnosti čečenské, islámského vyznání, nikdy

nebyl politicky organizován. Je ženatý, má dvě děti, které se nacházejí s matkou na území Ruské federace. Naposledy žil v zemi původu v Dagestánu, v obci Osmanjurt, v rodinném domě se svojí rodinou. Odjel koncem dubna 2017 do Německa, ale byl v rámci Dublinského nařízení transferován do ČR, zde pobýval do května 2019. Opět odjel do Německa a byl opět vrácen, a to 5. 12. 2019. Uvedl, že se narodil v Německu a žil tam do svých dvou let. K důvodům své žádosti sdělil, že již vše uvedl v průběhu své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR (2017), ty důvody jsou stále stejné: začal pochybovat o tom, že jeho rodiče jsou jeho praví rodiče, proto odjel do Německa, aby zjistil svůj pravý původ, nic se nezměnilo. Součástí správního spisu jsou zprávy o situaci v zemi původu, s nimiž byl dne 20. 1. 2020 seznámen, sdělil, že nechce nic doplnit, vše již uvedl.

[3] V průběhu jednání před krajským soudem dne 12. 4. 2021 stěžovatel uvedl, že v únoru 2014, v době zvláštní operace ruského ministerstva vnitra v Dagestánské republice a zvláštních služeb, byl ve svém domě zabit R. D. N. Ch., narozený v obci B., který byl členem ozbrojeného kavkazského odporu; byl to bratranec stěžovatelovy manželky, s jehož rodinou měli dobré vztahy. Když v r. 2013 zmizel, stěžovatel se ho s jeho starším bratrem snažili najít, ale nepodařilo se to; po jeho zabití zvláštní služby začaly zjišťovat všechny jeho vztahy, často byl vyslýchán jeho bratr, se stěžovatelem byl proveden neoficiální pohovor, při němž mu bylo dáno najevo, že je v dané věci také podezřelý; tehdy stěžovatele zachránilo to, že náčelník policie města Chasavjurt byl jeho příbuzný, dokud pracoval, byl stěžovatel v bezpečí; na konci r. 2016 byl poslán do výslužby, od té doby pro stěžovatele nebylo bezpečné v zemi zůstávat. O této věci dříve nemluvil, ví, jaký v Evropě mají náhled na události takového druhu, když by o tom mluvil, byl by ještě více ohrožen.

[4] K dotazu soudu, proč výše uvedené skutečnosti nesdělil žalovanému v rámci svých žádostí o mezinárodní ochranu, stěžovatel uvedl, že se obával, aby na něho nebylo pohlíženo jako na nebezpečného člověka, on s uváděným hnutím neměl nic společného. Na rozhraní r. 2016 a 2017 byl zabit čečenský policista a ze zabití byli obviněni radikální islamisté, obával se, že by jeho přítomnost mohla být nebezpečná pro celou rodinu. V poslední době jsou ruské policejní síly nervózní kvůli demonstracím na podporu Navalného, k 10 letům těžkého žaláře byl odsouzen 20letý chlapec, který se popral s policisty, byl to Čečenec, co by pak mohl čekat člověk, jako je stěžovatel; z uvedených důvodů setrval stěžovatel na své žalobě.

[5] **Krajský soud** neshledal žalobu důvodnou. S odkazem na správní spis krajský soud konstatoval, že stěžovatel neuvedl v žádosti žádné nové skutečnosti, které by znamenaly jakýkoliv reálný posun od zjištění učiněných v průběhu jeho prvého správního řízení ve věci mezinárodní ochrany; naopak, výslovně sdělil, že vlastně již ve své věci vše řekl, tedy, že důvodem jeho žádosti je situace, do které se dostal svým jednáním, kdy pochyboval o rodičovství svých rodičů, čímž způsobil rodině hanbu. Za takové situace nemohl správní orgán rozhodnout jinak, než aplikovat § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a vyslovit nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany; o ní uvážil na základě znění § 11a cit. zákona. Za takového stavu věci následně žalovanému nezbylo, než řízení zastavit v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu. Krajský soud neshledal žádné porušení ani stran nedostatečného zjištění stavu věci, co se týká § 11a odst. 4 zákona o azylu; v tomto směru žaloba nic konkrétního, co mělo vést žalovaného k úvaze o existenci důvodů hodných

zvláštního zřetele neuvedla; k cílenému dotazu při jednání soudu na konkrétní důvody takového tvrzení stěžovatel odkázal na své písemné podání k soudu a nic neuvedl.

[6] Ke skutečnostem, které stěžovatel uvedl po lhůtě stanovené § 71 odst. 2 s. ř. s. krajský soud nepřihlížel; dodal, že i tak byly uváděny pouze skutečnosti obecného charakteru, ničím nepodložené; stěžovatel byl v průběhu správního řízení řádně poučen o své povinnosti uvádět úplné a pravdivé údaje, jednání probíhalo za přítomnosti tlumočnice z ruského jazyka; v průběhu jednání soudu sdělil, že skutečnosti, které sdělil nově soudu, nesděloval v průběhu správních řízení z důvodu, že si myslel, že by na něho bylo hleděno jako na nebezpečnou osobu, tedy sám jasně vyslovil, že si je vědom, že skutečnosti, které sdělil soudu, nemohl žalovaný mít v době správních řízení k dispozici. K dispozici v zákonem stanovené lhůtě je neměl ani krajský soud.

[7] V **kasační stížnosti** stěžovatel uvádí důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Přesah vlastních zájmů stěžovatel spatřuje zejména v otázce právního posouzení naplnění důvodu nepřípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu a v otázce možnosti prolomení koncentrační zásady při soudním přezkumu ve věci mezinárodní ochrany. Kasační stížnost je dle stěžovatele přijatelná rovněž z důvodu, že se krajský soud odchýlil od judikatury Nejvyššího správního soudu ve vztahu k uplatňování pravidla podle § 75 s. ř. s. ve věcech mezinárodní ochrany.

[8] Dle stěžovatele neměla být jeho opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany tak nemělo být zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť žalovaným aplikovaný důvod pro zastavení řízení nebyl dán. Žalovaný měl dle stěžovatele využít diskrečního oprávnění podle § 11a odst. 4 zákona o azylu a opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit jako přípustnou. Dále namítá, že se krajský soud nesprávně vypořádal s žalobní námitkou nedostatečného zjištění skutkového stavu věci a neprovedení všech důkazů potřebných ke zjištění skutečného stavu věci. Stěžovatel má obavy z jednání rodičů, jejichž čest urazil tím, že pochyboval o tom, že je jejich synem a státní orgány Dagestánu přitom nejsou schopny poskytnout mu náležitou ochranu. Zároveň má obavy z důvodu pronásledování známých a příbuzných zabitého R. D. N. Ch., bratrance žalobcovy ženy, s jehož rodinou měli dobré vztahy. Dle stěžovatele krajský soud pochybil, když nepřihlížel k závažným skutečnostem uváděným v podání ze dne 26. 6. 2020; domnívá se, že krajský soud nesprávně shledal tyto relevantní žalobní námitky jako opožděně uplatněné, neboť z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v azylových věcech nelze bez dalšího lpět na zachování pravidla § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. Uplatněné námitky shrnuté pod bodem 9. napadeného rozsudku přitom svědčí o tom, že mu v případě jeho návratu do domovské země hrozí pronásledování, případně reálné nebezpečí vážné újmy; cítí se být ohrožen minimálně od roku 2014, kdy byl v době zvláštní operace ruského ministerstva vnitra v Dagestánské republice a zvláštních služeb zabit R. D. N. Ch.; obává se taktéž o život svých nejbližších, kteří by mohli být ruskou zvláštní službou vyslýcháni a donuceni k falešnému přiznání.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na správnosti svého rozhodnutí, v němž podrobně, dostatečně jasně, srozumitelně a v souladu s platným právem vyhodnotil žádost o mezinárodní ochranu, a to po dostatečně zjištěném skutkovém stavu. I pro účely kasačního přezkumu odkazuje na vyjádření k žalobě ze dne 2. 4. 2020, kde se danou problematikou podrobně zabýval. Rozsudek krajského soudu považuje za správný a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[10] **Nejvyšší správní soud** nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[11] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně. Nebyl shledán ani důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[13] Stěžovatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v roce 2017 z důvodu obavy o život při návratu do země původu, ze které vycestoval, a to z důvodu zjištění svého skutečného původu; stěžovatel měl totiž pochybnosti o tom, zda jsou jeho rodiče jeho rodiči biologickými; tímto svým jednáním urazil čest svých rodičů, příbuzných a všech příslušníků jeho národnosti – Čečenců, od nichž mu nyní vzhledem ke kavkazským zvykům hrozí nebezpečí. Z jeho výpovědi vyplynulo, že k jeho pronásledování z jakéhokoli důvodu dosud nedošlo a nikdy neměl žádné potíže se státními orgány v zemi původu. O první žádosti stěžovatele žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 29. 3. 2018, č. j. OAM 897/ZA-ZA11-ZA16-2017; žádná z forem mezinárodní ochrany nebyla stěžovateli udělena; následně byla žaloba proti tomuto rozhodnutí zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 2. 2019, č. j. 30 Az 14/2018 – 29; kasační stížnost podaná

proti tomuto rozsudku byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2019, č. j. 9 Azs 38/2019 – 40, odmítnuta pro nepřijatelnost.

[14] Opakovaná žádost je podle § 10a písm. e) zákona o azylu, nepřípustná, neuvádí-li v ní žadatel nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Řízení o nepřípustné žádosti se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.

[15] V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí“*. Pokud by tedy stěžovatel v průběhu správního řízení uplatnil rovněž i skutečnosti uvedené až v řízení soudním, byl by žalovaný povinen se jimi zabývat. To však stěžovatel neučinil, naopak výslovně v opakované žádosti uvedl, že ji podává ze stejných důvodů. Stěžovatel byl přitom v průběhu správního řízení řádně poučen o své povinnosti uvádět úplné a pravdivé údaje, jednání probíhalo za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Skutečnosti, které stěžovatel sdělil soudu, však žalovaný neměl v době správního řízení k dispozici, nemohl k nim proto přihlížet.

[16] Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, mimo jiné uvedl: *„Přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“* Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel v nové žádosti neuvedl žádné nové azylově relevantní skutečnosti, či skutečnosti svědčící pro udělení doplňkové ochrany; pouze až teprve v řízení před krajským soudem argumentuje nikoli novými skutečnostmi, ale skutečnostmi zcela zjevně již dříve existujícími, které mohl uplatnit v předchozích řízeních. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí rovněž zabýval možnou změnou situace v zemi původu stěžovatele, na základě vyhodnocení informací o politické a bezpečnostní

situaci v Rusku dospěl k závěru, že se od předcházejícího rozhodnutí žalovaného zásadně nezměnila.

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nepřináší žádnou novou argumentaci, na kterou by již krajský soud neodpověděl. Nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, body 51 - 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak toto právo měla, žádné náklady nevznikly.

[19] Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ondřej Fiala; hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby spočívající v převzetí zastoupení a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za nějž mu náleží odměna ve výši 2 x 3100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 2 x 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6800 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta třiceti dnů.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. června 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu